



REPUBLIKA HRVATSKA  
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA  
**OPĆINA VIŠKOVCI**  
**Općinski načelnik**

KLASA: 504-01/23-01/01  
URBROJ: 2158-40-02-01-23-02  
Viškovci, 25. siječnja 2023. godine

Na temelju članka 5. stavak 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine broj 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20, i 43/21) te članka 46. Statuta Općine Viškovci („Službeni glasnik Općine Viškovci“ broj 1/21 i 8/22) na prijedlog Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, Općinski načelnik Općine Viškovci donosi

## **PROVEDBENI PLAN**

### **dezinsekcije i deratizacije kao posebne mjere na području Općine Viškovci za 2023. godinu**

Provedbenim planom utvrđuju se izvoditelji preventivne dezinsekcije i deratizacije, vrste biocida te prostorni raspored i rokovi obavljanja poslova propisanih u Programu mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za **Općinu Viškovci** u 2023. godini (u daljnjem tekstu: Program).

#### **1. IZVODITELJI PREVENTIVNE DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE**

Sukladno članku 24. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20 i 143/21) (u daljnjem tekstu: Zakon) mjere preventivne dezinsekcije i deratizacije (u daljnjem tekstu: DD mjere) provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno Programu iz članka 5. Zakona (u daljnjem tekstu: ovlaštene izvoditelji).

Ovlaštene izvoditelji DD mjera moraju ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjere za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07) te ih moraju provoditi u skladu s Pravilnikom o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (NN 35/07, 76/12).

#### **2. ODLUKA O IZBORU VRSTE BIOCIDNOG PRIPRAVKA**

Za preventivnu dezinfekciju i preventivnu deratizaciju na području Osječko-baranjske županije mogu se koristiti samo biocidni pripravci koji su propisno registrirani i dopušteni za primjenu u Republici Hrvatskoj s rješenjem Ministarstva zdravstva te da se nalaze u Registru biocidnih pripravaka (objavljen na web stranici Ministarstva zdravstva).

## **PROVEDBENI PLAN SUZBIJANJA KOMARACA NA PODRUČJU OPĆINE VIŠKOVCI (raspored, dinamika i rokovi provedbe mjera te sredstva)**

### **1. Suzbijanje ličinki komaraca (larvicidni tretman komaraca na području Općine Viškovci) koji će se provoditi:**

- a) Biološkim mjerama suzbijanja komaraca - suzbijanje ličinki komaraca provodit će se biološkim larvicidnim pripravcima u obliku tekućine, granula, praška i to ručnom primjenom ili postupcima prskanja ili granuliranja s vozila, čamaca, iz zraka i slično.
- b) Kemijskim mjerama suzbijanja komaraca - suzbijanje ličinki provodit će se kemijskim preparatima u obliku tekućine, granula ili sporo otpuštajućih briketa bez štete za ne ciljane vrste u čistim vodama. Primjenom insekticidnih larvicida u obliku močivih prašiva, tekućine, granula ili kompresa, za bare s trstacima, drenažni kanali, stajačice, irigacijski kanali, lagune, močvarno tlo, poplavne livade, protupožarni vodospremnici, kanalizacijski otvori, taložnice kanalizacijskog sustava te septičke jame, ovisno o protočnosti, kontinuirano prema potrebi tijekom sezone komaraca, primjenom prskalica, granulatora ili ručno, iz vozila, iz zraka, čamaca ili pješke, prema naputcima NZJZ OBŽ.

### **2. Suzbijanje odraslih komaraca (adulticidni tretman komaraca na području Općine Viškovci)**

Kod suzbijanja komaraca broj terenskih ekipa izvođača određuje se na osnovi broja potrebnih uređaja za adulticidni tretman te zadanom području (veličina područja, tj. hektara koje mora biti obuhvaćeno tretmanom).

Adulticidni tretman provodi se uređajima za hladno zamagljivanje (ULV metoda) i/ili uređajima za toplo zamagljivanje sa zemlje i/ili iz zraka.

Broj vozila registriranih za obavljanje djelatnosti za prijevoz terenskih ekipa izvođača i opreme određuje se na temelju broja uređaja potrebnih za adulticidni tretman na zadanom području.

Adulticidni tretmani za suzbijanje odraslih komaraca sa zemlje, suzbijanje odraslih komaraca izvan naseljenih mjesta i na zelenom pojasu uz rijeku Dravu trebaju biti u skladu s propisima, a biocidni pripravci moraju biti propisno registrirani i dopušteni za primjenu u Republici Hrvatskoj s rješenjem Ministarstva zdravstva te da se nalaze u Registru biocidnih pripravaka (objavljen na web stranici Ministarstva zdravstva).

Izvođač suzbijanja komaraca će kontinuirano tijekom mjeseca dostavljati izvješća o provedenim aktivnostima koja trebaju biti popraćena GPS sustavom. O provedbi larvicidnih i

adulticidnih tretmana obavještavat će se Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije, jedinice lokalne samouprave, NZJZ OBŽ i Sanitarna inspekcija te mediji.

## **PROVEDBENI PLAN DERATIZACIJE NA PODRUČJU OPĆINE VIŠKOVCI (raspored, dinamika i rokovi provedbe mjera te sredstva)**

Deratizacija na području **Općine Viškovci** podrazumijeva suzbijanje štakora i miševa te drugih mišolikih glodavaca koji prenose zarazne bolesti ili su njihovi rezervoari.

Na području **Općine Viškovci** deratizaciju će provoditi ovlaštene pravne osobe, ovlaštene za obavljanje DDD usluga, sukladno Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN 79/07, 113/08, 43/09, 130/17, 114/18, 47/20, 134/20 i 143/21) i Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (NN 35/07).

Neposredni izvoditelji u nositelju odobrenja za rad je odgovorna osoba za provedbu deratizacije: doktor medicine ili diplomirani sanitarni inženjer ili diplomirani inženjer biologije ili profesor biologije.

Izvoditelji deratizacije: sanitarni inženjeri, sanitarni tehničari te izvoditelji drugih struka s minimalno srednjoškolskim obrazovanjem koji mogu biti članovi ekipe ukoliko su u kontinuiranom radu na DDD poslovima u trajanju od najmanje 6 mjeseci stekli potrebno znanje i vještine u provođenju mjera te imaju položen tečaj za rad s kemikalijama i program obvezne "Trajne edukacije za izvoditelje obveznih DDD mjera". Voditelj svake terenske ekipe mora biti sanitarni inženjer, tj. najmanje sanitarni tehničar s odgovarajućim iskustvom od najmanje 1 godine rada na poslovima DDD-a.

Sastav ekipe izvoditelja: od dva do pet članova, kod suzbijanja štetnih glodavaca jedna terenska ekipa izvoditelja od najmanje 2 člana dnevno može napraviti 40-100 objekata što ovisi o vrsti objekta (poljoprivredno gospodarstvo ili stambena zgrada ili obiteljska kuća), lokaciji objekta (ruralno ili urbano područje), stupnju infestacije te broju radnih dana propisanih Programom mjera i Provedbenim planom, tj. roku u kojem se mjera mora izvršiti.

Broj vozila registriranih za obavljanje djelatnosti za prijevoz terenskih ekipa izvoditelja određuje se na temelju sjedećih mjesta i potrebnom broju neposrednih izvoditelja, tj. članova terenskih ekipa.

Proljetna deratizacija će se provoditi u vremenu ožujak-svibanj, a jesenski tretman deratizacije u vremenu rujan-studenj tekuće godine. O početku akcije obavještavat će se Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije, jedinice lokalne samouprave, NZJZ OBŽ i Sanitarna inspekcija te mediji, a obavještavat će se i tiskanim materijalima-plakatima postavljenim na vidljivim frekventnim mjestima.

Deratizacijom će biti obuhvaćeni stambeni objekti i dvorišta te okoliš stambenih zgrada, kanalizacijski sustav, javne površine te deponije otpada - divlja odlagališta.

S obzirom na način prehrane, života i biologije glodavaca kritična mjesta su svi ulazi u objekt (vrata i prozori), sustav kanalizacije u objektu i oko njega (šahte, slivnici, WC školjke, sifoni), ulazi materijala u skladišta (sirovine, kutije i si.).

Tijekom provođenja mjera deratizacije mora se **izraditi Plan i raspored izlaganja zatrovanih mamaca**, kako bi se moglo pratiti uzimanje i nestanak zatrovanih mamaca. Plan izlaganja i raspored izlaganja zatrovanih mamaca mora sadržavati podatke o kritičnom mjestu i količini izloženog zatrovanog mamca, kao i količinu nadomještenog zatrovanog mamca na kritičnoj točki tijekom provedenog izvida uspješnosti provedene mjere.

Zatrovane mamce:

- treba postavljati na i uz mjesta na kojima je primijećen najveći broj glodavaca, na putove njihova kretanja i zadržavanja
- uvijek treba izlagati na skrovita i zaklonjena mjesta ili u za to predviđene kutije ili hranilišta
- koji se postavljaju na mjesta gdje postoji povećani rizik od neželjenog kontakta u svom sastavu moraju imati gorku tvar
- moraju biti izloženi na način da su nedostupni za sve neciljane vrste, domaće i ostale životinje, ljude, a posebno djecu
- koji su izloženi blizu domaćih životinja, posebno kruti (parafinski), moraju biti vezani žicom da ih štetni glodavci ne bi mogli ponijeti
- potrebno je postaviti u deratizacijske kutije na način da ne kontaminiraju hranu i da ne bi slučajno ili zabunom bili pomiješani s hranom.
- u prostorima u kojima vladaju vlažni uvjeti (kuhinja i slično) mamci se postavljaju u plastične ili metalne
- deratizacijske kutije kako ne bi došlo do destrukcije mamaca i njegovog rasapa zbog prisutne vlage
- u kanalizacijskim sustavima potrebno je postaviti na mjestima ili način da ih voda ne može otplaviti te moraju biti otporni na vlagu
- **ovlašteni izvođači DDD mjera ne smije davati zatrovane mamce korisnicima DDD mjera na korištenje bez nadzora**

Broj i količina izloženih zatrovanih mamaca te način izlaganja uvijek mora biti u skladu s uputama za uporabu proizvoda. Tijekom pregleda, odnosno izvida uspješnosti provedene mjere, pojedeni zatrovani mamci moraju se obnavljati.

Postavljanje zatrovanih meka će se provoditi na dobro odabrane lokacije-mjesta, na i uz mjesta na kojima je primijećen najveći broj glodavaca, na putove njihova kretanja i zadržavanja, na skrovita i zaklonjena mjesta na način da su nedostupni za sve neciljane vrste. Antidot je vitamin K 1.

## OBRASCI, DOKUMENTI I IZVJEŠĆA

**Operativni planovi moraju sadržavati sljedeće podatke:** opis mjere koja se provodi, popis ulica, objekata ili prostora na kojima se mjera provodi, okvirno vrijeme početka i završetka poduzetih mjera, način izvješćivanja građana, zdravstvenih službi, sanitarne inspekcije i drugih, broj djelatnika i ekipa, sredstva i opremu koja će se koristiti, opis tehnološke primjene, kao i provedene mjere zaštite opreza, zaštitu prostora, objekata i okoliša.

Nad realizacijom Programa ovlaštene izvođači obavezuju se:

- tjedan dana prije provedbe NZJZ OBŽ, nositelju Programa i inspeksijskom nadzoru dostaviti Operativni Plan provedbe preventivnih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područja koja se planiraju odraditi u sljedećih deset dana. Navedeno je neophodno kako bi se uspio organizirati i uskladiti stručni nadzor s provedbom mjera,
- dva tjedna nakon proljetne, odnosno jesenje akcije provedenih DD mjera izraditi i dostaviti NZJZ OBŽ Izvješće o provedenim DD mjerama, u kojem se navodi vrijeme trajanja akcije, vrste štetnika koji su suzbijani te vrste i količine utrošenog materijala.

Tijekom provedbe sustavnih akcija dezinsekcije i deratizacije:

- NZJZ OBŽ vodi evidenciju o lokacijama žarišta komaraca,
- NZJZ OBŽ vodi evidenciju o provođenju interventnih mjera,
- NZJZ OBŽ izvješćuje o eventualnim interventnim mjerama,
- Izvršitelji su dužni prikupljati podatke, voditi evidencije i dostavljati izvješće NZJZ OBŽ sukladno propisima o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti,
- NZJZ OBŽ izrađuje stručno izvješće o provođenju Programa mjera i Provedbenog plana te o obavljenom stručnom nadzoru.

Izvršitelj tijekom provedbe akcija koristi službene dokumente u obliku obrazaca sukladno Programu mjera suzbijanja patogenih mikroorganizama, štetnih člankonožaca (artropoda) i štetnih glodavaca čije je planirano, organizirano i sustavno suzbijanje mjerama dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije od javnozdravstvene važnosti za Republiku Hrvatsku koji se popunjavaju tijekom izvršenja mjere.

Na ovaj način će se omogućiti kvalitetnije planiranje, a time i veći uspjeh u provođenju navedenih mjera u budućim razdobljima, te osigurati neophodne preduvjete za veći i kvalitetniji obuhvat na ukupnom prostoru Osječko-baranjske županije što predstavlja zajednički cilj svih zainteresiranih subjekata.

Obrasci, dokumenti i izvješća koja su izvoditelji obvezni voditi tijekom provedbe mjera definirani su Programom mjera i sastavni su dio Programa mjera.



